

Výkonnosť, výkonnosť žiaka, výkonnosť učiteľa :)

Spôsobilosť osobnosti dosahovať v danom čase požadované množstvo práce, výkon, ktorý sa dá navonok pozorovať, opisovať, merať a hodnotiť na základe stanovených kritérií.

Výkonnosť žiaka predstavujú dosahované učebné výsledky, ktoré možno zisťovať, merať, porovnávať i hodnotiť, najčastejšie pomocou testov. Napríklad na základe výkonového testu sa zisťuje:

- výkonnosť žiaka v čítaní (počet prečítaných slov za 1 minútu),
- výkonnosť žiakov v matematike (počet vyriešených úloh),
- výkonnosť žiakov v určitej športovej disciplíne, praktickej činnosti.

Zistený výkon sa porovnáva s vopred definovanou minimálnou či optimálnou úrovňou alebo s normami odstupňovanými podľa rozloženia výkonu v príslušnej vekovej skupine žiakov.

Môže sa merať rýchlosť výkonu (je časovo limitovaný) alebo úroveň výkonu (úlohy sú zaradené vzostupne podľa náročnosti).

Výkonnosť žiakov:

- sa zvyšuje:
  - učením,
  - cvičením,
  - vhodnou motiváciou,
  - súťažením,
- znižuje sa:
  - trémou,
  - nevhodnými psycho-hygienickými podmienkami,
  - časovým či sociálnym nátlakom,
  - únavou.

Jednosmerná orientácia na výkonové parametre spôsobuje nevyváženú proporcionalitu rozvoja kognitívnej, efektívnej a psychomotorickej stránky rozvoja osobnosti, čo môže viesť k zaostávaniu tých stránok, ktoré sú prioritné:

- rozvoj emocionálnej,
- hodnotovej, motivačnej, sociálnej sféry žiakov,
- rozvoj ich tvorivých schopností a podobne.

Výkonnosť učiteľa možno hypoteticky vyjadriť jeho úspešným výchovno-vzdelávacím pôsobením v konkrétnych podmienkach školy, školského zariadenia, ktoré prezentujú dosahované výsledky žiakov, objektívne hodnotenie týchto parametrov dotýkajúcich sa procesu a výsledkov je však sporné, a preto v súčasnosti sa tento termín používa zriedkavo. V zahraničí sú však známe výskumné pokusy monitorovať postupnosť osvojovania si niektorých spôsobilostí u adeptov učiteľského vzdelávania, prípadne ich porovnávať s prácou skúsených učiteľov.

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- *Organizácia a manažment školstva* [56], viac na [Zdroje informácií 1](#).